

Průřezové téma: **Péče o sebe a druhé**

Očekávaný výsledek učení: PTP-000-000-ZV9-001

Aktivně spoluutváří vzdělávací prostředí, aby přispívalo k naplňování jeho potřeb a potřeb ostatních členů školní komunity.

Popis úrovně: Splněno

- Přispívá k respektujícím vztahům a bezpečnosti ve fyzickém a digitálním vzdělávacím prostředí.
- V interakci se žáky i pracovníky školy uplatňuje konkrétní strategie, které přispívají k efektivnímu učení a pozitivnímu klimatu školy.
- Reflektuje, jak podporuje sebe a spolužáky při obtížích v učení nebo při emocionální nepohodě.

Poznáváme své potřeby při učení

Autorka: Lenka Felcmanová

Anotace

Projekt je určen žákům 6. a 9. ročníků. Je koncipován formou zážitkové vzdělávací aktivity uspořádané staršími žáky pro mladší žáky. Žáci 9. ročníků připraví pro žáky 6. ročníků několik aktivit, které jim pomohou zjistit, jaké potřeby a preference v souvislosti s učením mají. Projekt má několik částí, samotná realizace aktivit s žáky 6. ročníků je zvládnutelná v rámci jednoho dne, v případě potřeby delšího času na zpracování výstupů z aktivit lze rozložit do dvou dnů. Organizaci všech aktivit zajišťují žáci 9. ročníku. Pro žáky 9. ročníků je třeba vyčlenit čas na uvedení do tématu a přípravu aktivit.

Zadání pro žáky

Uvedení do tématu

Učitel/ka představí žákům téma projektu, kterým jsou individuální potřeby a preference při učení, někdy též označované jako styly učení. Při víceleté realizaci se žáci projektu zúčastní jak v roli účastníka, tak v roli organizátora projektu. V obou případech si žáci rozvinou dovednosti v tom, jak podporovat sebe i druhé v efektivním učení. Instrukce níže jsou uvedeny pro žáky 9. ročníků, kteří budou mít realizaci projektu na starost. Je-li více devátých a šestých tříd, projekt připraví vždy jedna třída pro jednu třídu. Pokud nejsou počty 6. a 9. tříd shodné, uspořádá se projekt tak, aby se postupně vystřídaly všechny třídy šestých ročníků.

Dneska se seznámíme s projektem *Poznáváme své potřeby při učení*, který připravíte pro žáky šestého ročníku. Říká se, že způsob, jakým se učíme, je stejně jedinečný jako náš otisk prstu.

Někomu více vyhovuje při učení ticho, někdo potřebuje naopak zvukovou kulisu. Někdo potřebuje u učení v klidu sedět, někdo se u něj musí procházet a podobně.

Náš projekt bude vycházet z pojetí potřeb nebo někdy také stylů učení, které vytvořili manželé Dunnovi.

Nejprve si vyzkoušíme jednu aktivitu, kterou budete dělat se šestáky a pak se podíváme na odborné zdroje o

stylech učení podle manželů Dunnových.

Následně učitel s žáky vyzkouší hru „Osa“, která je popsána v Metodice ke Katalogu podpůrných opatření pro žáky s potřebou podpory z důvodu sociálního znevýhodnění (viz zdroje).

Žáci vytvoří řadu v části učebny, kde se mohou volně pohybovat. Podle toho, do jaké míry souhlasí s výpovědí učitele/ky, se na pomyslné ose přemísťují (úplný souhlas – zeď s okny, úplný nesouhlas – zeď s dveřmi). Na ose si žáci vybírají místo tak, aby svým postavením vyjádřili, do jaké míry na ně popis „sedí“. Níže jsou uvedeny příklady charakteristik žáků, které lze v rámci popisu jednotlivých oblastí využít. Popsány jsou krajní varianty a taktéž varianta středová. Při aktivitě žáky povzbuzujeme k vyjádření toho, jak „to mají oni“. Vyváženě dáváme slovo jednotlivým žákům v krajních pozicích i v pozici blízko středu. Každý žák by měl v průběhu aktivity dostat příležitost alespoň jednou vyjádřit své preference. Počet položek volíme podle aktuální situace, nejprve volíme ty oblasti, které jsou pro efektivní učení zásadní (např. fyziologické potřeby). (Felcmanová a kol., 2015).

Učitel/ka se na pomyslné ose umísťuje společně s žáky a také se zapojuje do slovního upřesnění svých preferencí.

Příklad konkrétní instrukce:

Komu při učení více vyhovuje ticho a ruší ho například hluk z vedlejší místnosti ten půjde ke dveřím. Komu naopak úplné ticho nevyhovuje a potřebuje mít zvukovou kulisu, například puštěnou hudbu, vpovzdálí tlumené hlasy nebo zvuk televize, půjde k oknu. Pokud ani jedno neupřednostňujete, zůstaňte uprostřed. Umísťujeme se na pomyslné ose, čím více jsme na kraji, tím větší danou potřebu máme. Já se budu pohybovat společně s vámi a vždy někomu z vás dám slovo, abyste popsali, co vám vyhovuje.

Učitel/ka pokračuje dále s vybranými potřebami.

Otázky pro reflexi po ukončení hry:

Jaké to pro vás bylo, rozhodnout se, kam jít? Věděli jste to hned, nebo jste museli chvíli přemýšlet?

Bylo někdy těžké se rozhodnout?

Překvapilo vás něco u vás samotných nebo u spolužáků?

Můžou se naše potřeby měnit ve vztahu k tomu, co se učíme? Například, když potřebujeme pochopit něco nového nebo když si procvičujeme naučenou látku?

Učitel/ka dá žákům týden až dva čas, aby si ve čtveřicích nastudovali informace o potřebách při učení. V literatuře jsou často označovány jako styly učení. Tento pojem je v některých zdrojích kritizován, protože potřeby při učení mohou být proměnlivé, nicméně potřeby a preference, které tyto modely popisují, jsou stále platné a jejich poznání může žákům pomoci k efektivnějšímu učení. Pro vyhledávání informací je ale vhodnější použít pojem styly učení.

Během následujícího týdne/čtrnácti dnů ve skupinkách po čtyřech, které určíme losem, zjistíte informace o stylech učení a dalších možnostech jejich zjišťování. Existují například dotazník stylů učení LSI.

Učitel/ka může žákům poskytnout linky na zdroje viz níže.

Připravte si ve skupině pětiminutovou prezentaci k tématu, aby poskytla informace o tom:

Co jsou styly učení, jaké přístupy k jejich členění jsou

Jak konkrétně vypadá model manželů Dunnových

Jaké nástroje k diagnostice stylů učení jsou u nás k dispozici.

Co žákům s vybranými styly nebo potřebami při učení pomáhá.

V prezentaci uveďte, zdroje, ze kterých jste čerpali.

V další fázi jednotlivé skupiny odprezentují svá zjištění. Cílem této dílčí aktivity je, aby hlouběji porozuměli konceptu různorodosti potřeb a preferencí při učení.

Příprava aktivit

Nyní už začneme připravovat aktivity pro šestáky. Projektový den bude mít dvě části. Nejprve zástupci vaší třídy s šestáky zahrají hru Osa. Ostatní budou v roli pozorovatelů. Můžete se zaměřit na pozorování reakcí žáka, se kterým budete později samostatně pracovat, pokud již budete vědět, který to je.

Každý z vás si vybere jednoho šestáka a vyplní s ním dotazník stylů učení. Dotazník následně vyhodnotíte a na základě zjištěných informací pro něj zpracujete doporučení pro domácí učení, které mu s vysvětlením předáte. Můžete zvolit již existující dotazník nebo na základě odborných zdrojů můžete zkusit vytvořit vlastní.

Záznamový arch pro zaznamenání výsledků dotazníků a doporučení upravíte do pro šestáky atraktivní podoby. Skupina, která to bude mít na starost, se může rozhodnout, zda připraví jeden pro všechny nebo například odlišné pro chlapce a dívky. Pamatujte na to, aby byl v záznamovém archu dostatečný prostor pro zápis informací. Doporučuji to vyzkoušet.

Do konce školního roku se se svým žákem alespoň dvakrát setkáte a zjistíte, zda něco z doporučení vyzkoušel a s jakým výsledkem.

Zjištění od svého žáka posílíte ostatním ve třídě.

Učitel/ka žáky vyzve, aby si rozdělili povinnosti v rámci přípravy aktivit pro žáky a запиše/promítne úkoly na tabuli.

Do skupin, ve kterých jste byli při tvorbě prezentace si rozdělíte následující úkoly:

- Oslovení třídního učitele vybrané třídy šestého ročníku s informováním o projektu, zjištěním vhodného termínu a zajištěním vhodného prostoru, pokud by nebylo vhodné hrát hru Osa v jejich třídě.
- Příprava informace o cíli a průběhu projektového dne a představení činností na začátku projektového dne, aby šestáci věděli, co je čeká.
- Výběr nebo tvorba dotazníků a pořízení potřebného počtu záznamových archů pro šestáky.
- Příprava hry Osa pro žáky (skupina si nachystá zadání pro šestáky, aby mu rozuměli) a v projektový den hru s žáky zrealizuje.
- Příprava zásobníku doporučení pro žáky k podpoře různých potřeb při učení (skupina může vyjít z prezentací a doplnit další z nově nalezených zdrojů).
- Zajištění seznamu jmen šestáků, příprava grafické úpravy záznamového archu pro zpracování doporučení a vytištění dostatečného počtu záznamových archů se jmény šestáků.
- Příprava základní informace o obsahu záznamového archu pro sdělení šestákům (co v jednotlivých částech obsahuje a jak ho budou později vyplňovat).

Pokud budete mít problém s rozdělením úkolů, o jejich rozdělení losujte. Některé úkoly jsou náročnější než jiné, proto si v případě potřeby pomozte. Pokud si nebudete vědět s něčím rady, požádejte o pomoc mě. O splnění úkolů si vedte společný záznam.

Učitel/ka může žákům k tomuto účelu nabídnout využití vhodného volně dostupného software pro plánování projektů.

Realizace aktivit

V samotný projektový den žáci nejprve prostřednictvím připravené informace seznámí žáky šestého ročníku s cíli a průběhem projektového dne. Pokud není počet žáků shodný, pracuje s jedním žákem dvojice devátáků nebo naopak se dvěma šestáky jeden deváták.

Každý bude mít záznamový arch se jménem svého šestáka.

Následně zvolená skupina s šestáky zahraje hru Osa.

Poté si žáci zavolají svého šestáka podle jmen na záznamovém archu a seznámí ho s postupem vyplnění dotazníku a v případě potřeby mu s vyplněním dotazníku pomůžou.

Žáci devátého ročníku se vrátí do své třídy, kde dotazníky vyhodnotí, výsledek zaznamenají do záznamového archu a navrhnou, jak by žák mohl podpořit své učení v souladu s jeho preferencemi a potřebami. K vyplnění využijí předchystané informace od skupiny, která to měla na starost, a mohou doplnit i své vlastní návrhy.

Následně se ten samý nebo následující den za šestáky vrátí a doporučení jim předají s vysvětlením jeho obsahu a představením konkrétních doporučení pro podporu učení.

Učitel/ka stanoví časové rozmezí dvou měsíců, ve kterém se žáci se šestáky setkají ke společné reflexi doporučení.

Se svým šestákem si žáci domluví termíny, kdy se spolu během následujících dvou měsíců setkají, aby zjistili, co z doporučení vyzkoušel a jak to zafungovalo.

Dneska nás čeká projektový den. Zkontrolujte si, než odejdeme za šestáky, zda máte vše, co potřebujete. Každý si vezměte záznamový arch se jménem žáka. Pokud je žáků méně než vás, domluvte si dvojici, ve které se budete žákovi věnovat. Pokud jich je více než vás, kdo se na to cítí, vezme si záznamové listy dvou žáků. Rád/a pak pomůžu se zpracováním doporučení.

Nachystejte si připravené informace cílech a průběhu projektu a pokyny ke hře osa.

Před vyhodnocením dotazníků a zpracováním doporučení

Nyní vyhodnoťte dotazníky svých žáků a запиšte zjištění do záznamového archu. Kdyby s tím měl někdo problém, řekněte si o pomoc.

Z nachystaných doporučení vyberte a do záznamového archu запиšte doporučení, která by s ohledem na zjištění mohla vašemu žákovi pomoci. Uveďte nejvýše osm doporučení. Kdo má obavu, že jeho písmo žák nepřečte, může doporučení vyplnit v elektronické podobě. Informace pište ve druhé osobě čísla jednotného, například v části věnované výsledkům uveďte – z dotazníku vyplynulo, že ti vyhovuje, když během učení něco jíš. Využívejte věty z dotazníku.

Žákovi můžete napsat osobní povzbuzující vzkaz, nebo mu můžete doporučení nějak vyzdobit

V části doporučení můžete začít třeba takto - Mohlo by ti při učení pomoci... nebo mohl bys vyzkoušet...

Až se za šestáky vrátíme, představíte jim podle nachystané informace, co všechno záznamový arch obsahuje. Pak se zaměřte na výsledky dotazníku a navrhovaná doporučení. Ověřte si, že žáci rozumí tomu, co říkáte. Pokud zjistíte, že některý pojem neznají, vysvětlíte jim ho. Kdykoliv si nebudete vědět s něčím rady, řekněte mi o pomoc.

Domluvte si ve stanoveném časovém rozmezí dvě setkání, kdy se k doporučení společně vrátíte. Vyberte takové termíny, aby setkání následovala přibližně měsíc po sobě.

Reflexe projektového dne a příprava na individuální setkání s žáky

Učitel/ka se při reflexi zaměří na to, jak žáci hodnotí přípravu a realizaci projektového dne. Otázky může pokládat celé třídě nebo ji rozdělit do skupin, které zodpovídaly za přípravu jednotlivých úkolů.

Nyní společně zhodnotíme, jak se vám dařila příprava projektového dne.

Jaké úkoly šly snadno splnit?

Které byly těžké?

Řešili jste v souvislosti s přípravou nějaký problém? Jak jste ho vyřešili?

Jak se vám dařilo se na plnění úkolů domlouvat?

Bylo něco, co byste udělali lépe?

Jak hodnotíte samotný projektový den?

Co se podařilo v souladu s vaším plánem a očekáváním?

Museli jste něco změnit nebo udělat jinak, než jste si naplánovali?

Byly informace, které jste žákům sdělovali, pro ně srozumitelné?

Co vás potěšilo?

Co vás překvapilo?

Je něco, co byste udělali jinak?

Nyní se připravíme na vaše setkání se svými žáky.

Při společném setkání se svého žáka zeptáte, co z doporučení vyzkoušel a jaký má názor na to, jak to funguje.

Učitel/ka promítne nebo napíše otázky na tabuli.

Můžete mu/jí položit například následující otázky:

- Co z doporučení jsi vyzkoušel/a?
- Jaké to bylo?
- Pomohlo ti to v učení?
- Pomohlo ti, že jsi zjistil/a, co ti v učení vyhovuje?

Pomozte svému žákovi se zápisem výstupu z reflexe do záznamového archu doporučení. Můžete mu napsat další motivační vzkaz nebo něco nakreslit k povzbuzení v pokračování využívání doporučení.

Odpovědi svého žáka si запиšte.

Společná reflexe

Žáci představí výstupy reflexe se svým šestáčkem ostatním. Společná reflexe by měla následovat nedlouho po druhém setkání žáků s šestáky.

Nyní každý představte výstupy z reflexe se svým žákem.

Co váš žák vyzkoušel a jak to hodnotil?

Bylo něco, co jste mu poradili během vašich setkání?

Učitel/ka může položit doplňující otázky, které zodpoví ti, co chtějí.

Co vás na setkání se svým šestáčkem potěšilo?

Čím byste motivovali žáka, který by nechtěl navržená doporučení vyzkoušet?

Vazba na klíčové kompetence

Název KK Složka KK Kód OVU	Znění OVU	Vzdělávací strategie
KK osobnostní a sociální	Vyrovňuje se s odlišnostmi s respektem k druhým lidem	- ve výuce v rámci různých témat věnuji pozornost otázkám etiky a mezilidských vztahů a provázím

Empatie a porozumění druhým		žáky diskutují o situacích, které vyžadují empatii a respekt - vědomě pracují s vlastními předsudky - představím žákům příběhy, které zdůrazňují důležitost respektu k odlišnostem - mapují se žáky, co se podle nich skrývá pod pojmem respekt - při reflexi aktivit se zaměřuji na tematiku empatie a respektu k různým přístupům a názorům - diskutuji se žáky o různých tradicích, zvyklostech, kulturních specifikách podle oborových témat - navozuji praktické situace, ve kterých se žáci mohou naučit empatii a hledání kompromisů (např. domluvy na třídních výjezdech, pravidlech, dělení práce ve skupině) - podporuji vzájemnou pomoc mezi žáky (ve výuce, ale i při překonávání osobních výzev) - oceňuji žáky za ohleduplné chování a projevy empatie - do výuky řadím aktivity, hry, modelové hry, dramatizaci a cvičení zaměřená na aktivní poslech, komunikaci (umožnění nahlížení problematiky z různých úhlů) - podporuji žáky v tom, aby projevovali své názory a potřeby a nebáli se při svém učení chybovat, o chybách přemýšleli a dále se z nich učili (odkrývám žákům vlastní chyby jako příležitosti k učení) - dávám žákům prostor spoluvytvářet pravidla (pracuji se sankcemi za porušení pravidel transparentně a v souladu s pravidly školy; usiluji o to, aby co nejvíce odpovídaly přirozeným důsledkům přečinu) - důsledně reaguji na případné chování žáků, které závažně narušuje prostředí pro učení nebo vztahy ve třídě i se mnou - aplikuji aktivity na podporu pocitu sounáležitosti se třídou a školou - usiluji o to, aby se žáci mezi sebou znali a věděli o sobě více informací
KK komunikační Aktivní naslouchání KKK-AKN-000-ZV9-001	<i>Během mluvené interakce v konkrétních situacích uzpůsobuje vlastní projev tak, že aktivně reaguje na projev partnera, a tím přispívá ke kultivovanosti konkrétní situace.</i>	- zařazuji do výuky prvky dramatické výchovy a role-play, v rámci kterých žáci přebírají různé role v simulovaných komunikačních situacích a experimentují s různými způsoby vyjadřování reakcí na verbální i neverbální jednání komunikačních partnerů - nechávám žáky shrnovat obsah právě ukončených párových či skupinových diskusí - nechávám žáky reflektovat prožité komunikační situace a s nimi spojené úspěchy a neúspěchy; prostřednictvím různých nástrojů (např. deníky a reflexivní záznamy, společné diskuse) nechávám žáky vcítit se do spolužáků, identifikovat komunikační fauly, zaznamenávat vlastní pokroky v komunikačních dovednostech apod. - vystupuji jako model aktivního naslouchání a efektivní komunikace, demonstruji, jak se adaptovat na různé komunikační styly a situace .

KK k učení Umění se učit KKU-USU-000-ZV9-001	Řeší vlastní procesy učení	- plánují sekvence navazujících vyučovacích hodin směřujících k dlouhodobým cílům - před započatím práce mapují se žáky osvojení prozatímních postupů práce, učení - nastavují přiměřené vzdělávací cíle pro každého ze žáků - provázejí žáky diskusí o tom, které postupy mohou využít v následující práci - navozují takové situace, při nichž si žák zkouší odhadování vlastních sil a možností, definování překážek v učení apod. - zamýšlí se se žáky nad tím, co jim pomáhá k rozvoji (prostor, čas, pomůcky, forma práce, styly učení aj.) - shromažďují a sdílí zdroje, které mohou žákům pomoci v učení (např. různé procvičovací digitální programy, portfolio kompetencí) - poskytují doplňkové materiály a nástroje, aby si žáci mohli hlouběji rozšířit své znalosti - podporují odpovědnost žáků za jejich učení tím, že jim vytváří příležitosti aktivně využívat to, co se naučili - nechávám žáky samostatně při výuce objevovat, co se učí - dávám prostor žákům učit se mezi sebou navzájem - učím žáky pracovat s nástroji, které umožňují sledovat a zaznamenávat jejich pokrok (práce s portfoliem, mapa učebního pokroku, mapa rozvoje kompetencí, kompetenční karty) - učím žáky shromažďovat důkazy o jejich posunu v učení - aktivitu žáků podporuji prostorem pro dotazy žáků, odpovídání na otázky, podporuji zvědavost žáků a vytvářím prostor pro bádání a zjišťování nových poznatků (o sobě i o světě) - vytvářím bezpečný prostor pro práci s chybou (za chybu žáky netrestám, společně hledáme cestu, jak chybu příště eliminovat a jak ji využít k dalšímu rozvoji) - průběžně se žáky reflektuji, co zvládli, co mají a nemají upevněno (podle toho měním dlouhodobý plán výuky a přizpůsobuji ho potřebám žáků) - dávám žákům prostor pro reflexi toho, co se naučili a jak k tomu došli (metakognitivní stránka učení)
---	--	--

Metodický komentář pro učitele

Níže jsou uvedeny charakteristiky žáků vyjadřující potřeby/preference při učení dle modelu manželů Dunnových z publikace Felcmanová a kol., 2015 viz zdroje.

Prostředí

Zvuky

Silná potřeba ticha		Silná potřeba zvukové kulisy	
- žák potřebuje při učení ticho, snadno ho vyruší jakýkoliv zvuk (zvuk rádia ve vedlejší místnosti, ruch z ulice) - žák nesnese ani tlumený zvuk z vedlejší místnosti (zejména jedná-li se o lidské hlasy), mluvená řeč (i v televizi či v rádiu) ho okamžitě vyruší a odvádí jeho pozornost od učiva		- žák příležitostně využívá zvukovou kulisu, jedná se o tlumenou hudbu bez zpěvu, případně o písně s texty v jazyce, kterému nerozumí - žák při učení potřebuje zvukovou kulisu, v tichu by se cítil nepříjemně a špatně by se soustředil na učivo - žák preferuje poslech hudby nebo potřebuje mít puštěný televizor či jiný zdroj zvuku ve vedlejší místnosti - hovor ve vedlejší místnosti mu při učení nevadí, nevadí mu ani poslech písniček, jejichž textu rozumí	

Teplota			
Chladno		Teplo	
- žák potřebuje při učení spíše chladno, před učením si v místnosti vyvětrá, i ve škole mu vyhovuje pravidelné větrání - v přílišném teple by se nesoustředil, večer by ho uspávalo - obecně je citlivý na kvalitu vzduchu, nemá rád „vydýchaný vzduch“		- žák si není vědom, že by na něj měla teplota při učení vliv / žák nemá vyhraněnou potřebu tepla či zimy, má rád „něco mezi tím“ - žák při učení preferuje teplo, tepelný komfort je pro něj důležitý - chlad v místnosti by špatně snášel a neučilo by se mu dobře, protože by se nedokázal dobře soustředit - ve škole nemá rád větrání při chladnějším počasí - rád se učí zabalený do deky nebo pod peřinou	

Osvětlení			
Intenzivní osvětlení		Tlumené osvětlení	
- žák potřebuje při učení intenzivní osvětlení, preferuje pracovní místo u okna či pod zářivkou - nedostatek světla by vnímal		- žák si není vědom, že by na něj při učení měla intenzita osvětlení vliv - žák se nejlépe učí při tlumeném osvětlení – např. s rozsvícenou lampičkou na pracovním stole či nočním stolku	

rušivě, pokud by se učil večer, hrozilo by, že by při učení při lampičce usnul		světlo vyšší intenzity by vnímal jako rušivé
--	--	--

Pracovní místo		
Formální pracovní místo		Neformální pracovní místo
žák se nejlépe učí, pokud sedí u pracovního nebo jiného stolu, pokud by při učení ležel v posteli nebo na gauči, příliš by se toho nenaučil	žák se dokáže učit u stolu i v posteli, místo nehraje roli	žák se nejlépe učí v posteli, na gauči, na gymnastickém míči, na dece na zahradě, zkrátka kdekoli jinde než u pracovního stolu

Emocionální potřeby

Motivace		
Vnitřní	Vnější	
- žák se učí, protože se chce dozvědět něco nového, porozumět věcem kolem sebe - rád se učí nové věci - záleží mu na jeho vzdělávacích výsledcích - obecně ho učení spíše baví a je pro něj důležité	učení ho někdy baví a zažil, že se něco učil rád a z vlastní vůle, někdy se učí, protože musí	žák se učí, protože chce dosáhnout jiných cílů – usiluje o dobré známky, protože chce, aby rodiče byli spokojení, nechce mít kvůli špatným známkám nějaká omezení apod.

Zodpovědnost		
Vysoká míra zodpovědnosti	Nízká míra zodpovědnosti*	
- žák se ve školní práci snaží o podání nejlepšího možného výkonu, aniž by ze strany učitele byla nutná kontrola - k plnění zadaných úkolů přistupuje svědomitě, snaží se je vypracovat, jak nejlépe dovede - pamatuje si, co má dělat	žák se občas snaží a ke školní práci přistupuje iniciativně a zodpovědně, občas něco zapomene nebo dělá něco jiného, než bylo zadáno, a při práci potřebuje dohled učitele	- žák zadanou činnost neplní či plní způsobem, který neodpovídá zadání - často potřebuje zopakovat, co má dělat, a pobídku k tomu, aby práci dokončil - zapomíná úkoly a to,

a jaké úkoly dostal		co mu bylo sděleno, aby udělal
---------------------	--	--------------------------------

* V modelu Dunnových je zodpovědnost dávána do souvislosti se snahou žáka udělat a splnit to, co mu bylo ve škole uloženo. Některým žákům je třeba často připomínat, co mají udělat a na co by neměli zapomínat. Časté zapomínání zadaných úkolů však nemusí být jen projevem nízké míry zodpovědnosti žáka za jeho vzdělávací výsledky, ale také projevem poruchy pozornosti (syndromu ADHD/ADD). V tomto případě nelze hovořit o nezodpovědném přístupu ke vzdělávání, ale o jednom z charakteristických symptomů této poruchy, na který je třeba reagovat vhodnými prostředky podpory žáka.

Vytrvalost			
Vysoká míra vytrvalosti		Nízká míra vytrvalosti*	
- žák dokončuje započatou činnost, „dotahuje“ věci do konce - vykazuje značné úsilí při překonávání překážek a obtíží - usiluje o dokončení i složitých a časově náročných úkolů	v některých činnostech je žák vytrvalý, v jiných mu vytrvalost schází	- žák má problém s dokončováním započatých činností, s realizací plánů - má tendenci rezignovat na dokončení činnosti při banálních obtížích - potřebuje pravidelný dohled učitele	

* Časté problémy s dokončováním činností mohou být také projevem poruchy pozornosti.

Podklad pro záznamový arch k záznamu výsledků dotazníku a doporučení. Žáci by ho měli upravit do poutavé grafické podoby. Části Výsledky dotazníku, Doporučení a Osobní vzkaz pro žáka vyplňují žáci 9. ročníku. Záznamy ze setkání vyplňují žáci 6. ročníku s podporou žáků 9. ročníků.

Jméno žáka
Výsledky dotazníku Z dotazníku vyplynulo, že...
Doporučení Mohlo by ti pomoci...
Osobní vzkaz pro žáka
Záznam ze setkání č. 1 Co jsem vyzkoušel/a... Jak to hodnotím....

Záznam ze setkání č. 1

Co jsem vyzkoušel/a...

Jak to hodnotím....

Popis ověřování

Otázky pro reflexi po jednotlivých částech projektu jsou uvedeny výše.

Zdroje

Felcmanová, Lenka a kol. *Metodika ke katalogu podpůrných opatření: k dílčí části pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu sociálního znevýhodnění*. 1. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. 154 stran. Ostatní odborné publikace. ISBN 978-80-244-4672-1. Dostupná z <http://katalogpo.upol.cz/metodika-identifikace-socialniho-znevychodneni/3-vybrane-oblasti-pedagogicke-diagnostiky/3-4-diagnostika-stylu-uceni-zaku/>

Felcmanová, Lenka a kol. *Katalog podpůrných opatření: dílčí část: pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu sociálního znevýhodnění*. 1. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. 358 stran. Ostatní odborné publikace. ISBN 978-80-244-4655-4 Dostupné z <http://katalogpo.upol.cz/socialni-znevychodneni/7-literatura-4/>

DOTAZNÍK STYLU UČENÍ – LSI R. Dunn, K. Dunn, překlad a modifikace: J. Mareš, LFUK v HK (1992)